

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztalvozás

308

Szerző: *Krúdy Gyula*Cím: *A pesti polgár naplója
Budapest barátai*Forrás: *A Polgár*

Hely

Idő

"1925"

Személy

Helyszám

A PESTI POLGÁR NAPLÓJA

Irja: KRÚDY GYULA

1925. 2. 21.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Közp.

Budapest barátai

A múlt időkben jó darab ideig azt hittük, hogy ennek a kemény szóval megfenyegetett, érdem szerint vagy érdemtelenül *bűnösnek* nevezett Pestnek már nincsenek is többé barátai, miután a főméltóságú úr 1919 őszén ama emlékeztető szavakat elmondta a Ferenc József-hídnál. (Sokan voltunk akkor Pesten, akik inkább mártíroknak, mint bűnbeesetteknek képzeltük magunkat.)

— Nincsenek többé barátaink — mondogattuk csendesen, szomorúan, amikor a bosszúálló morajlás felhangzott az Alföld és a Dunántúl felől. — Itt hagyott bennünket az öreg Ferenc József, akiről egyetem, iskolát, hidat, rakpartot, szakállt, kabátot, sőt egész életüket neveztünk el hosszú uralkodása alatt. Régen elment tőlünk a perzsa sah, aki úgy szeretett mulatozni Pesten; nem jön már hozzánk látogatóba II. Vilmos császár, sem Kóburg Ferdinánd és többé a welszi herceg sem, aki annyi vidám napot és hetet töltött el valaha Pesten... Ügylátszik, a tragikus sorsú Ferenc Ferdinándnak lesz igaza, aki egyetlen éjszakát sem szeretett Pesten eltölteni.

— Nincsenek többé barátaink — mondogattuk —, mert hiszen legjobb barátainknak, a mindenkori polgármestereknek: a nagyszakállú Ráth Károlyoknak, a megtermett Márkus Józsefeknek, a labdarugó Bárczyaknak nincs egyenes utódjuk a városban, maga a mostani polgármester sem meri szeretni ezt a várost, mióta annak rossz híre keletkezett. A közmunkák tanácsának az elnöke, az öreg Pomanczyk Frigyes báró, az talán egész életében nem mozdult ki Budapestről, nem tudja egy nyáron sem elfelejteni, hogy a Cukor uccában (mai Károlyi uccában), ahol ő született, a nagyrófi kert miatt nem volt szokásban a nyaralás. Elment ez a tarka-barka szerelmesünk is Elballagott Polónyi Géza, aki mindig a régi Pestet mentegette, rajongója volt a Belváros girbe-gurba kis uccáinak, agitált, ha egy régi patricius-házat kezdtek lebontani a tótok, az

asztalt csapdosta, ha a Margitszigeten végre ki kellett vágni egy vén fát, amelyet még a uadorispán ültetett... És elmentek mindazok a férfiak, akik büszkék voltak erre a városra, mint akár az édesanyjukra, vagy gyönyörű leányukra, akik merengve jártak-keltek, sétálgattak, kalandoztak Pesten és dicsőségüknek tarthatták, ha fiatalembereknek elmondhatták, hogy a Szentkirályi uccát valamikor Ősz uccának nevezték, az egykori Gyöngytyúk ucca Gyulai Pál úrról kapta a nevét, pedig a mi öreg professzorunk a szomszédos Főherceg Sándor uccában lakott... Azok a kedves, régi pesti polgárok, akik vasárnap délutánonként sétálni vitték a gyermekeiket és megmutogatták nekik, hol állott Jókai Mór háza a Stáció uccában, hol volt a Csiga-vendéglő, a Pilvax-kávéház, a Landerer és Heckenast-nyomda, amely dolgoknak oly nagy történelmi jelentőségük volt a tizenkilencedik században... Megmutatták az 1838-iki árvíz emlékére a házak falába illesztett emléktáblákat, Jókai svábhegyi villáját, Bajza uccai házat és a múzeumon azt a helyet, ahonnan Petőfi szavalt... Ők voltak a régi Pest és a új Budapest élő emlékiratai, — rajongó barátai ennek a városnak.

És mostanában, annyi esztendő után, hogy nem mert dicsérő szó elhangzani erről a városról, azt kezdem észrevenni, hogy megint csak jönnek félénk barátok, akik szeretni kezdik ezt a gyönyörű várost... Szeretni kezdik az Andrássy utat, amelynél tündéribb ucca sehol nincs a világon tavasszal; szeretnek a járókelők benézegetni megint a régi palotákba, amelyeknek gazdái azóta meghaltak vagy elköltöztek. Szeretik megint Jókait, aki a régi Pestről való és mindig csak a régi Pestet írta és az apák megint kézenfogják a gyermekeiket, hogy tavaszi séta alatt megmutassák nekik a város nevezetességeit és régiségeit. Még megérjük, hogy megint lesznek önzetlen barátaink, hogy bűnbocsánatot nyerhessünk.

Székesfővárosi házinomda 1923